

Heuvellaan revisited

Verlag van de netwerkdag op dinsdag 18 november 2025 in Heuvellaan Hilversum



In Heuvellaan Hilversum, de nieuwe naam van het Muziekcentrum van de Omroep, bevinden zich de repetitiestudio's van het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor. In de kelders staat de grootste bladmuziekcollectie van Nederland, de omroepbladmuziekcollectie. Hierin zitten veel werken die speciaal voor de omroep, voor uitzending op radio en televisie, zijn geschreven. Via Muziekschatten zijn scans van een deel van deze enorme collectie digitaal toegankelijk. We waren al eerder te gast op de Heuvellaan en werden nu opnieuw welkom geheten in Studio 2, de oudste radiostudio van Nederland.

– Charlotte Sienema –

Gastvrouw Ria Warmerdam verwelkomde ruim 50 leden, een geweldige opkomst. Op deze netwerkdag kwam de NVMB-Werkgroep Orkestbibliotheken voor het eerst bijeen onder voorzitterschap van Kirsten Gantzert, bibliothecaris van het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor. Dit leidde tot parallelle sessies in de middag. De sessie van de orkestbibliothecarissen had als motto 'Kennisdelen en de Orchestra Librarian's Toolkit'. Jody Vianen doet elders in deze Nieuwsbrief verslag van deze sessie.



Simone Meijer



Jan Jaap Kassies

Na het warme welkomstwoord van **Simone Meijer**, directeur van Stichting Omroep Mu-



Eric van Balkum

ziek, spraken **Jan Jaap Kassies** en **Eric van Balkum**. Jan Jaap en Eric werken al jaren met de omroepbladmuziekcollectie. Sinds 2017 zijn ze respectievelijk de collectiespecialist en de applicatiebeheerder van Muziekschatten. In een duo-presentatie vol beeld én geluid vertelden ze hoe ze de unieke historische omroepcollectie terug in de spotlights zetten. Dit begon met digitalisering. Een selectie van werken en de (bijbehorende) cataloguskaartjes werden gescand en aan elkaar gekoppeld. Vervolgens werd de metadata verrijkt met extra informatie. Deze extra informatie stond deels al vermeld op de gescande werken (tekstdichters, solisten, uitzenddata) en kwam deels van externe bronnen als *Oebele.net*, *Hamelen.net* en *De Rob Touber Sound-podcast-serie*.

Martie Severt met pensioen



Op 3 februari ging Martie Severt officieel met pensioen. Ook al blijft hij voorlopig

actief bij de NVMB, toch voelt het een beetje als het einde van een tijdperk. Toen hij na de ontmanteling van het Muziekcentrum van de Omroep in dienst kwam van het conservatorium van Den Haag ("Het Koninklijk Conservatorium Ria", hoor ik hem nu zeggen), was het zijn taak om de bibliotheek te transplanteren naar de openbare bibliotheek Den Haag. Daar heeft hij zich met volle kracht voor ingezet. Dat de Muziekverdieping van de openbare bibliotheek Den Haag onlangs nog in een gebruikersonderzoek werd uitgeroepen tot de fijnste plek van de bibliotheek is mede aan hem te danken. De afscheidsreceptie was warm, hartelijk en smaakvol. Een perfecte afspiegeling van Martie zelf. Martie is ondertussen opgevolgd door Paula Quint, die van 'voordeurdeur' het NMI komt en dus naadloos de operatie op de Muziekverdieping kan voortzetten.

Doel van dit alles: de omroepcollectie opnieuw tot klinken brengen en aan een nieuw publiek laten horen. Voor de podcastserie *Hilversumse Muziekschatten* werden vergeten omroeppareltjes door musici van het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor opnieuw opgenomen. *De avonturen van Alice in Wonderland*, een (radio)hoorspel uit 1946 van Else van Epen-de Groot, is zo'n pareltje. En de *Artis Suite* van de in de jaren 1930 uit Duitsland gevluchte componist Hans Lachman. Dit laatste werk werd niet alleen opgenomen maar ook uitgegeven: Donemus nam het op in de bladmuziekserie *Forbidden Music Regained*. Deze serie bevat werk van tijdens de Tweede Wereldoorlog vervolgde componisten. *Paradox Jazz Orchestra* heeft voor zijn eerbetoon aan het omroepensemble *The Skymasters* gretig gebruik gemaakt van de muziek uit de kelders aan de Heuvellaan.

In het programmaonderdeel 'Berichten uit het veld' gaf **Anne Marie Roetgerink**, adviseur/muziekspecialist bibliotheken bij Rijnbrink, een update over het *Bladmuziekcollectie(f)*. Dit is een initiatief van de NVMB om waardevolle titels bladmuziek, die door sanering van collecties verloren dreigen te gaan, toegankelijk te houden voor bibliotheken in heel Nederland. Om dit plan te laten slagen is onderdak (een centrale plek) en geld nodig. Bovendien moet het plan geborgd worden. Het is nu opgenomen in het nieuwe gezamenlijke



Anne Marie Roetgerink

collectieplan van de openbare bibliotheken. Dit collectieplan moet in februari 2026 nog worden goedgekeurd door de VOB, de Vereniging van Openbare Bibliotheken.

Paula Quint, muziekbibliothecaris bij Collecties Nederlands Muziek Instituut/Haags Gemeentearchief, vertelde dat Collecties NMI een grote collectie liedboeken en bladmuziek van priester en wetenschapper Anton Vernooij (1940-2025) heeft verworven. De collectie zal, met financiële ondersteuning van de Stichting Anton Vernooij, worden ontsloten door Gea van Veen.



Paula Quint

In het middagprogramma was er ruim aandacht voor Podiumkunst.net. Podiumkunst.net is een netwerk van acht consortiumpartners die actief zijn in de podiumkunsten. Podiumkunst.net verbindt de schatkamers van de Nederlandse podiumkunsten en stelt deze open voor makers, onderzoekers en liefhebbers. Met als einddoel een integraal en toegankelijk digitaal overzicht van het Nederlandse podiumkunst-erfgoed. Miles Niemeijer, Eric van Balkum en Marco van Dal'sen belichtten ieder een ander facet van Podiumkunst.net.

Miles Niemeijer, coördinator muziek bij Podiumkunst.net, beet het spits af. Podiumkunst.net is opgenomen in de Basis Infrastructuur (BIS) via het ministerie van OCW en de Raad voor Cultuur.

In 2022 adviseerde de Raad voor Cultuur om meer aandacht te besteden aan muzikale genres die buiten de 'canon' vallen. Muziek van communities, scenes en niches is vaak niet goed in kaart gebracht en onvoldoende beschreven. Dit leidde tot projecten als *Vergeet me lied* en *De School: Het Archief*.



Miles Niemeijer

Vergeet me lied, een project in samenwerking met het Allard Pierson, richtte zich op de zichtbaarheid van het Nederlandstalige lied uit de periode 1900-1983. Er is een inventarisatie gemaakt van musea en archiefinstellingen die (deel)collecties van het Nederlandstalige lied bezitten en ook van particuliere verzamelaars die zich toeleggen op het verzamelen van Nederlandstalige muziek.

De School: Het Archief kwam voort uit de aandacht die Podiumkunst.net besteedt aan de Nederlandse nacht- en clubcultuur. Nachtclub *De School* in Amsterdam-West sloot in 2024 de deuren. Het archief van deze nachtclub bestaat uit dj-sets uit de jaren 2016-2024 en deze zijn op een website ontsloten en voor iedereen beschikbaar gesteld.

Miles citeerde cultuurfilosoof Jan Kassies (een oom van Jan Jaap Kassies): "Wie in de kunst goed wil oogsten moet breed zaaien". Dat doet Podiumkunst.net, maar Miles benadrukte ook het belang van focus: "Pak niet te veel projecten tegelijk aan, richt je op een aantal zaken. Kijk

welke collecties ver genoeg zijn om met elkaar te verbinden. Nieuwe projecten kunnen daar dan op aansluiten".

Aan die verbinding tussen collecties werkt **Eric van Balkum**, metadata-specialist (blad)muziek bij Podiumkunst.net. Het verbinden van catalogi van verschillende instellingen door middel van termenbronnen en linked open data is een belangrijke taak van Podiumkunst.net. Eric gaf een update van de verschillende projecten waaraan hij momenteel werkt. Zo werkt hij aan terminologiebronnen voor o.a. 'Uitvoeringsmedium' (bezetting), 'Nederlandse klassieke werken' (standaardisatie van titels van werken), 'Evenementen' (uitvoeringen van muziek, theater en dans) en 'Personen in podiumkunsten' (een geautoriseer-

Volgende netwerkdagen



De volgende NVMB-data kun je alvast in je agenda zetten:

Donderdag 28 mei
Algemene Ledenvergadering en Netwerkmiddag bij Musidesk Rijnbrink in Deventer

Donderdag 19 november
Netwerkdag Universiteit van Amsterdam

de personenbron). Uiteindelijk gaat Podiumkunst.net applicatieprofielen maken voor implementatie van de terminologiebronnen in de catalogi van deelnemende instanties. Dit staat of valt bij de invoermogelijkheden die deelnemende instanties hebben: daar moet voldoende tijd en mankracht zijn om de extra metadata toe te voegen.

De "muzikale archeoloog" **Marco van Dalfsen** kocht 10 jaar geleden 500 demotapes op Marktplaats. Doel van een demotape was het presenteren van muzikale ideeën of nummers aan de muziekindustrie. De cassettebandjes geven een dwarsdoorsnede van de Nederlandse amateurmuziek van vòòr de internettijd. Iedere demo bevat "de droom om het te gaan maken".



Marco van Dalfsen

Inmiddels heeft Marco zo'n 10.000 demo's in zijn bezit en heeft hij op zijn zolder een heus demo-archief aangelegd. Zijn project *Diggin' Demos* heeft als missie om alle Nederlandse demotapes te vinden, te onderzoeken en te archiveren. Zo wil hij voorkomen dat dit cultureel erfgoed verdwijnt.

Marco heeft zo'n 200 cassettes in zijn bezit die ooit zijn opgestuurd naar *Radiola Improvisatie Salon*, een radioprogramma van Willem de Ridder dat liep vanaf 1978. In een samenwerkingsverband met o.a. Podiumkunst.net en het Allard Pierson ontstond het project *Opkomst van de Ne-*

derlandse cassettecultuur. De Radiola-cassettes worden door middel van linked data samengebracht met 300 cassettes van het Allard Pierson. Private en institutionele collecties komen zo bij elkaar. De opnames worden toegankelijk, o.a. via het platform van Muziekweb. De Concertzender gaat een reeks radioprogramma's over het fenomeen cassettecultuur maken. Oplevering van dit project: eind 2026.

Aan het eind van de middag leidden Jan Jaap Kassies en Eric van Balkum ons rond door de bladmuziekcollectie in de kelders van Heuvellaan Hilversum. Daarna dronken we nog een borrel in het Heuvellaan Muziekcafé.



Werkgroep orkestbibliothecarissen opnieuw van start



Tijdens de NVMB-netwerkdag van 18 november jl. is in het middagprogramma de nieuwe werkgroep

orkestbibliothecarissen van start gegaan. We waren verheugd zoveel orkestbibliothecarissen bij elkaar te zien, er moesten stoelen bijgehaald worden en ook niet-NVMB-leden zijn aangeschoven. De eerste bijeenkomst was ingericht om elkaar te leren kennen, inventariseren waar behoefte aan is en de Orchestra Librarian's Toolkit te introduceren.

– Jody Vianen –



Foto bibliotheek concertgebouw

De bibliothecarissen van PhilZuid, Kristof Thijs en Gerald van Gemert, hebben uitleg gegeven over hun ervaringen met de Orchestra Librarian's Toolkit, een slimme software speciaal ontwikkeld voor orkestbibliothecarissen om bladmuziek efficiënter en sneller digitaal in te richten en op te slaan. Dit riep allerlei enthousiaste vragen op die net zo enthousiast werden beantwoord. We gaan een demonstratie plannen met de ontwikkelaar zelf voor de hele werkgroep.

Rudolf Weges, bibliothecaris bij de Nationale Opera, heeft een tipje van de sluier gelicht over nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot het

werken met digitale lessenaars voor orkesten. Hij werkt samen met ontwikkelaars om software én hardware speciaal voor orkestdoel-einden te ontwikkelen. Daarmee zullen bijvoorbeeld obstakels als beperkte schermgrootte en kosten van al bestaande dure tablets worden opgelost. Met een enorme cliffhanger liet hij de werkgroep met vragen zitten, maar het belooft veel goeds en wij kunnen niet wachten op de lancering van dit product! Firma Albersen uit Den Haag was ook een bespreekpunt. Er is vanuit de werkgroep behoefte om gezamenlijk in gesprek te gaan met Albersen. Een volgende keer zullen wij hen uitnodigen om kennis uit te wisselen en te reageren op ervaringen uit het praktische werkveld. Het doel van de werkgroep is het bevorderen van het contact en het stimuleren van kennisuitwisseling tussen Nederlandse orkestbibliothecarissen. Dat lijkt in de eerste bijeenkomst al goed gelukt. Deelnemers waren zeer positief over de invoering van een hotline voor hulpvragen en de opstart van deze werkgroep. Dit doen wij graag onder de paraplu van de NVMB. Ook het voorstel om deze werkgroepbijeenkomsten een keer per half jaar te houden binnen de NVMB-netwerkdagen is goed ontvangen en gaan wij invoeren. Wij zijn heel blij met het enthousiasme en de wens om te verbinden. Een mooie start!

Consuelo Elizalde (NedPho)
Kirsten Gantzert (RFO en GOK)
Jody Vianen (RFO en GOK)

Dick van den Hul overleden

Ons bereikte het bericht dat onze oud-collega Dick van den Hul in alle rust is overleden op 22 December 2025.

Dick was een gerespecteerd lid van de Nederlandse Vereniging van Muziekbibliotheken. In 1996 was hij één van de oprichters van de NVMB en tot 2001 bestuursvoorzitter.

Ook daarna bleef Dick binnen de vereniging actief als bestuurslid (tot 2005) en als lid van de Commissie Opleiding (2000-2005).

Gedurende zijn werkzame leven was Dick als bibliothecaris verbonden aan de Muziekafdeling van het toenmalige Haags Gemeentemuseum. De door Dick beheerde muziekbibliotheek werd later onderdeel van het Nederlands Muziek Instituut.

In 2005 ging hij met pensioen, maar hij bleef altijd betrokken bij de NVMB en bezocht trouw



de Netwerkdagen. Tijdens NVMB-bijeenkomsten kon Dick de discussie soms verrassend verrijken door de inbreng van een nieuw of een te weinig belicht aspect. Vooral om aandacht te geven aan iets wat hem aan het hart ging. Bijvoorbeeld het behoud van collecties die mogelijk bij gebrek aan inzicht of deskundigheid verloren zouden kunnen gaan.

Ook in internationaal verband heeft Dick zich ingezet voor ons vak onder andere door deelname aan IAML-conferenties en door zijn werkzaamheden voor RISM (Répertoire International des Sources Musicales).

We zullen Dick herinneren als een collega die ons vak en onze vereniging jarenlang heeft gediend. Een leven lang toegewijd aan het muziekbibliotheekwerk.

Nienke de Boer,
NVMB-voorzitter

januari 2026

Deel je kennis!



Thomas Op de Coul (Beeld & Geluid / muziekweb.nl) heeft een RDA-vraag en oproep over thesauri voor muziek.

Beste collega's,

Namens de RDA-commissie heb ik een vraag voor Nederlandse muziekbibliotheken en -archieven. De vraag heeft te maken met het gebruik van vocabulaires of thesauri voor het aangeven van een muzikale bezetting van een werk of uitvoering. Hier hebben wij allemaal regelmatig mee te maken, zowel voor bladmuziek als geluidsopnames. Bij muziekweb.nl, bijvoorbeeld, werken wij min of meer nog met de FOBID-regels, zodat een titel van een muziekwerk er zo kan uit zien:

@Concert/2piano, orkest/3nr.18, KV.456/4Bes gr.t.

De termen onder /2 nemen wij uit een thesaurus, die ook weer is gebaseerd op de lijst die FOBID geeft.

Maar ook in het geval van opnames van uitvoeringen van een werk gebruiken we termen uit een thesaurus, om aan te geven wie in een uitvoering welk instrument bespeelt.

Alweer enkele jaren geleden is er nu door de RDA-commissie een nieuwe vocabulaire voor Uitvoeringsmedium van muzikale content opgesteld. Deze is deels gebaseerd op de genoemde oude

lijst van FOBID, met updates van de catalogiseerders van muziekweb.nl. Intussen is er echter ook een nieuwe, veel grotere lijst gemaakt, in een project van Eric van Balkum en mijzelf (zie hier en hier).

Nu vroegen wij ons bij de RDA-commissie hoe dit bij andere muziekbibliotheken in Nederland gaat. Gebruiken jullie misschien ook die FOBID-lijst? Of een zelf samengestelde lijst? Of misschien maken jullie zelfs gebruik van de bovengenoemde lijsten van de RDA-commissie en Eric van Balkum?

Wij zouden dit graag in kaart brengen: kunnen jullie misschien aan mij doorgeven hoe jullie de muzikale bezetting van werken en uitvoeringen aangeven, en welke lijst/thesaurus jullie daarbij gebruiken?

Reacties kunnen naar mij gestuurd worden. Alvast veel dank! Natuurlijk zullen wij bij voldoende inzendingen ook laten weten wat de resultaten zijn - dat kan ons allemaal inzicht geven in hoe we hier in Nederland mee omgaan. Ik kan de antwoorden, als dat gewenst is, anoniem verwerken.

Thomas Op de Coul
(Beeld & Geluid / muziekweb.nl)
Lid van de Nederlandse RDA commissie

todcoul@beeldengeluid.nl



Het saneren van de bladmuziekcollectie van Bibliotheek Rotterdam



Toen ik, 33 jaar geleden, bij Bibliotheek Rotterdam kwam werken, hadden ze bijna 50.000 titels aan bladmuziek. Onder de vorige directeur (Schoots?) hadden Jaap Gerritse en John Valk veel aan kunnen schaffen. Het waren toen financieel en cultureel nog gouden tijden.

– Cora Mulder –

Zo'n vijftien jaar geleden, of nog langer, moest ik al beginnen met saneren en dat deden we toen nog aan de hand van de richtlijnen die in 2005 door de Plusbibliotheken waren opgesteld. Wij zouden bigbandmuziek bewaren en nog meer, Arnhem iig muziek voor houtblazers, Middelburg iig muziek voor koperblazers en orgel, Utrecht iig songbooks en Amsterdam iig pianomuziek en klassiek zangboeken. Dat splitste ik op de planken in ons magazijn op de vierde verdieping, de verdieping waar de bladmuziek stond. Dit ging natuurlijk niet snel (want elke titel zocht ik op in WinIBW om te kijken of het uniek was), dus zo'n vijf à 10 jaar geleden werd iemand van de afdeling Collectie aangesteld om de collectie snel te saneren. Die vond dat we alleen Nederlandse componisten hoefden te bewaren, als geen enkele OB die had, dus de rest ging er uit als ze niet goed meer geleend werden. Dat bracht de collec-



tie terug naar zo'n 25.000 stuks. De gesaneerde bladmuziek, die ik netjes had geselecteerd voor Arnhem, Utrecht, Amsterdam en Middelburg, werd op een hoop gegooid en onze toenmalige directeur wou dat in Rotterdam houden en aan het conservatorium en/of de muziekschool schenken. Dat is er nooit van gekomen, dus die pallets met zo'n 140 dozen stonden in ons grote magazijn, helemaal beneden, uit ons zicht. Toen kwam de behoefte ons gebouw flink te verbouwen, omdat er steeds meer mensen hier kwamen studeren en de collectie moest hier helaas voor wijken. De bladmuziek moest teruggebracht worden naar zo'n 10.000 a 11.000 stuks, afhankelijk van de dikte van de boeken. We gingen eerst lijsten maken van bladmuziek die de afgelopen tien jaar niet meer geleend was



en daarna van bladmuziek die vijf jaar niet meer geleend was. Hierna zijn er inventarislijsten gemaakt om te checken of alles, wat in onze catalogus stond, ook in de kasten stond en andersom. Daar heb ik me niet meer mee bemoeid, omdat ik toen een zwaar verkeersongeval achter de rug had en weer voorzichtig kwam werken. Mijn nieuwe leidinggevende, die muziek een warm hart toedraagt, heeft mij uit mijn front-officetaken gehaald en ik kreeg als taak om te kijken of onze Nederlandse muziek ook aanwezig was bij het NMI. Nou, daar zijn uiteindelijk ongeveer 80 dozen naartoe gegaan, dus dat was zeer de moeite. Ook kwam ik een orgelconcert van Toebosch tegen, dat hij gecomponeerd had voor de ingebruikneming van het orgel in De Doelen. Dat had het NMI wel, maar ons stadsarchief niet. Daarna

kwam ik nog Haiku II tegen van Ton de Leeuw en Hymne to the memory of Darius Milhaud van Louis Andriessen. Dat laatste stuk heeft Andriessen opnieuw georkestreerd voor de uitvoering door het Rotterdams Philharmonisch o.l.v. Otto Ketting, dus dat leek me leuk voor het RPhO. Dat hadden ze helemaal niet en van dat stuk van Ton de Leeuw een iets kleinere versie, dus die grotere wilden ze ook wel hebben. Zo heb ik nog mensen blij kunnen maken met onze bladmuziek. Ook veel klanten, waaronder een muziekschool, enkele conservatoriumstudenten, professionals en amateurs. Sommigen stonden echt versteld van wat we allemaal hadden en kwamen wel een paar keer terug om alles mee te nemen wat ze wilden hebben. Daar zullen hun partners misschien niet zo blij mee zijn, maar de liefde voor muziek is toch sterker, blijkt wel.

Ook zijn Pieter Goossen, Anne Marie Roetgerink, Jenny van Kampen en Jos Oegema een dag langs geweest om te kijken of er nog muziek was wat interessant is voor het nationaal depot en Jenny moest zich inhouden om niet te veel moderne muziek mee te nemen voor haar droom. Het was heel gezellig en de 32? dozen voor Middelburg hebben mijn partner en ik zelf naar Zeeland gebracht. De rest hebben we per post verzonden, o.a. een doos naar Anne Marie en een of twee dozen naar het Meertensinstituut. Kortom: dit verlicht de pijn van het saneren weer een beetje. En gelukkig hebben we de foto's nog.





Het koninklijk Conservatorium in Den Haag, het oudste conservatorium van Nederland, viert haar 200-jarige bestaan. Tussen januari en april 2026 worden door heel Den Haag concerten, lezingen, presentaties en optredens gepland. Op de website is een speciale pagina ingericht met documentaires, terugblikken op 200 professioneel muziek- en dansonderwijs, en het volledige feestprogramma. Op 4 maart werd de officiële verjaardag gevierd met onder meer een openbaar concert in het atrium van het Gemeentehuis van Den Haag. 20 harpisten speelden Postcard from Heaven van John Cage. Kijk voor meer info Koncon.nl/200



Harpconcert Atrium Gemeentehuis

Podcasts



De 5e van Beyoncé NPO Luister



Alles, maar dan ook écht alles wat je vandaag de dag hoort, is 'gestolen'. Van de Beatles tot Bruno Mars: ze hebben het allemaal gejat. Om de originele meesters te eren, slaan Francis van Broekhuizen en Sander Zwiep de handen ineen. In De 5e van Beyoncé duiken ze elke week in een moderne hit en koppelen deze aan een componist van toen. Met zang, gezonde rivaliteit en een flinke dosis humor vellen ze het vonnis: is de componist ondergewaardeerd, of juist zwaar overschat?"

Muzikmakers der Nederlanden Concertzender



Portretten van makers, componisten en musici in Nederland, aan de hand van hun 'desert island discs' – de muziekstukken die ze graag aan de hele wereld willen laten horen, en die een belangrijke rol in hun werk en leven spelen.

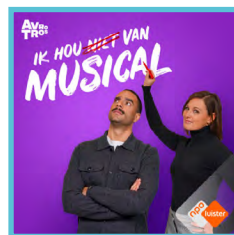
De laatste dagen van David Bowie NPO Luister

In het zesde seizoen van De Laatste Dagen Van duiken Wibo en Anne in het kleurrijke leven en de geheimzinnige laatste dagen van David Bowie. Hij wordt beschouwd als één van de meest opvallende, invloedrijke, maar ook ongrijpbare artiesten van de twintigste eeuw. In 2016 overleed David, op 69-jarige leeftijd. Zijn onverwachte dood, twee dagen na het verschijnen van zijn geheimzinnige album Blackstar, sloeg in als een



bom. Daarmee maakte David van zijn dood een kunstwerk. Maar dat deed hij ook met zijn leven, waarin hij de wereld steeds weer een nieuwe en onverwachte kant van zichzelf liet zien. Dit seizoen reizen Wibo en Anne naar Londen, Berlijn en New York, belangrijke steden in Davids leven. Daar spreken ze met mensen uit zijn inner circle: van zijn vroegste jeugdvrienden tot muzikanten die tot zijn laatste dagen in het geheim met hem samenwerkten. Samen met hen proberen de makers te ontdekken wie nu de échte David Bowie was. Is het mogelijk om, tien jaar na zijn overlijden, op die ene vraag het antwoord te vinden?

Ik hou niet van musical AVROTROS



Musical: je haat het of je houdt ervan. Maar wáár komt die verdeeldheid toch vandaan? In de AVROTROS-podcast 'Ik hou niet van musical!' gaan musicalsterren Freek Bartels en Brigitte Heitzer de confrontatie aan met het genre. Duik wekelijks met ze mee in de wonderlijke wereld van de musical, met álle ins en out.

De klassieke bibliotheek AVROTROS



Er zijn zoveel boeken waarin geweldig is geschreven over klassieke muziek; een personage wordt geïntroduceerd via zijn favoriete pianosonate, de spanning wordt opgevoerd met een opzweepend strijkkwartet of de hoofdpersoon is getuige van een legendarisch concert. Maar die

muziek hoor je er nooit bij als je zit te lezen. De Klassieke Bibliotheek, een podcast van NPO Klassiek en AVROTROS, heeft daar wat op gevonden. Mathijs Deen en Ariane Schluter (seizoen 1) lezen fragmenten uit boeken die vol staan met de mooiste klassieke muziek. Presentator Annemieke Bosman geeft de romans hun eigen soundtrack. Zij laat horen hoe aria's, sonates, symfonieën en partita's klinken in het werk van topschrijvers als Jan Brokken, Arthur Japin, Julian Barnes, Olga Tokarczuk, Margriet de Moor en Anna Enquist.

Orgelwerken Bach ontdekt

- Muziek in de media -

In de Koninklijke Bibliotheek van België (KBR) zijn twee onbekende orgelwerken van Johann Sebastian Bach gevonden. Het gaat om twee zogeheten chaconnes in d-klein en g-klein, die na uitvoerig onderzoek door het Bach-Archiv Leipzig met zekerheid zijn toegeschreven aan de jonge Bach. De twee stukken zijn inmiddels opgenomen in het Bach-Werke-Verzeichnis en gecatalogiseerd als BWV 1178 en BWV 1179. Digitale beelden van het handschrift zijn online beschikbaar gesteld door de KBR. De wereldpremière in de Thomaskerk werd uitgevoerd door Ton Koopman.

Verschenen

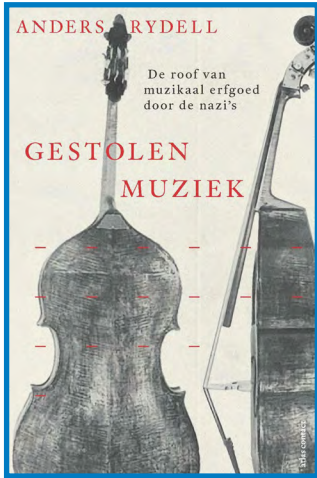


Gestolen muziek

De roof van muzikaal erfgoed door de nazi's
Anders Rydell

Atlas Contact. - 2025
ISBN 9789045051949

In "Gestolen Muziek" neemt Anders Rydell je mee op een indringende reis door de muzikale



wereld van de Joodse musici Wanda Landowska, Shony Braun en Arthur Rubinstein, die tijdens het interbellum schitterden in Duitsland en Europa. Hun leven en carrière werden echter abrupt verstoord door de meedogenloze vervolging door de nazi's,

die vastbesloten waren de Joodse invloed op de Europese muziek uit te wissen.

Dit boek onthult de vaak vergeten, systematische plundering van Europa's rijke muzikale erfgoed tijdens de Tweede Wereldoorlog. Rydell vertelt het aangrijpende verhaal van de musici, componisten en instellingen die zwaar getroffen werden. Onschatbare muziekinstrumenten en kostbare manuscripten van grootheden zoals Bach en Beethoven gingen voor altijd verloren, wat de kwetsbaarheid van onze culturele schatten benadrukt.

"Gestolen Muziek" is niet alleen een verhaal van verlies, maar ook van gerechtigheid, herstel en veerkracht. Ondanks de gruwelijke vervolgingen bleef muziek een krachtige vorm van culturele verbinding en verzet. Rydell weet op indrukwekkende wijze de universele kracht van muziek

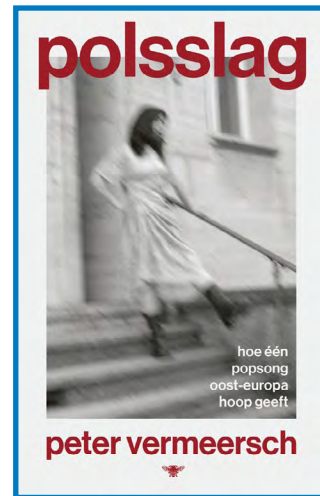
voelbaar te maken en laat de lezer nadenken over de waarde van ons cultureel erfgoed. Dit boek is een must-read voor iedereen die geïnteresseerd is in muziekgeschiedenis en de impact van oorlog op kunst.

Polsslag

Hoe één popsong oost-europa hoop geeft

Peter Vermeersch
Bezige Bij. - 2025
ISBN 9789403184111

Zomer 2020, Minsk. Terwijl het land kraakt onder het gewicht van een autoritair regime, weerklinkt een bekende melodie door de straten: het lied 'Peremen!' van de Sovjetband Kino. Niet alleen in Belarus, maar ook in Oekraïne en Rusland wordt het gezongen, geschreeuwd of soms gefluisterd.



Polsslag neemt de lezer mee naar Oost-Europa in een turbulente tijd. We volgen Nadja, Vova, Pjatro en vele andere jonge musici. Wanneer de protesten aanzwellen en de repressie genadeloos toeslaat, worden hun stemmen instrumenten van verzet. Brute arrestaties

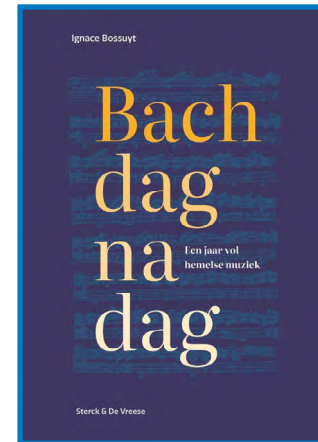
volgen, en opposanten moeten alles achterlaten om elders – in Warschau, Riga of Berlijn – de strijd voort te zetten. Dit boek is een verslag van teleurstelling en hoop, van verlies en volharding. Wat brengt mensen in beweging? Waar halen ze de moed vandaan om te blijven strijden tegen onderdrukking? En wat is het geheim van muziek in de strijd voor vrijheid?

Bach dag na dag

Een jaar vol hemelse muziek

Ignace Bossuyt
Sterck & de Vreese
ISBN 9789464714289

Welke omwegen en ontdekkingen een muzikale liefhebber ook maakt, vroeg of laat kan hij de lokroep van Johann Sebastian Bachs composities niet weerstaan. Bach dag na dag doet elke dag van het jaar stilstaan bij die onvergankelijke schoonheid. Bossuyts vertrekpunten zijn concrete momenten in het leven van Bach en zijn familie. Hij koos vooral die stukken die Bach zelf koesterde: zijn schatkamer met iets meer dan tweehonderd bewaarde cantates. Daarin vertolkte hij de diepste en meest uiteenlopende menselijke gevoelens, verklankt in heerlijke me-



lodieën, kleurrijke instrumentaties en meeslepende dialogen tussen stemmen en instrumenten. Een selectie uit zijn andere vocale werken, naast composities voor orgel, klavecimbel, kamermuziekensemble en orkest, wordt aangevuld met

werk van familieleden van Bach. Zet alles even opzij, ga zitten en luister actief. Lees de bespreking van het werk, en luister daarna nog eens naar de muziek die wordt aangereikt via QR-codes. Na een jaar luisterplezier leg je de puzzel van Bachs leven en zal je de onuitputtelijke, veelzijdige rijkdom van zijn oeuvre echt appreciëren. Ig nace Bossuyt is emeritus professor Musicologie aan de KU Leuven. Bij Sterck & De Vreese publiceerde hij eerder De onvermoede schatkamer van de Duitse barokmuziek. Van Schütz tot Bach (1650-1700).

De 82 componisten die je moet kennen

Merlijn Kerkhof
Ambo|Anthos. - 2025
ISBN 9789026372292

Wie zijn de belangrijkste klassieke componisten? En wat zijn de belangrijkste stukken die zij hebben gemaakt? Merlijn Kerkhof, redacteur klassieke muziek bij de Volkskrant, weet de antwoorden. In De 82 componisten die je moet kennen ontleedt hij bekende en minder bekende grootheden, steeds aan de hand van drie werken. Van Bach tot Coltrane en van Monteverdi tot Mozart. De 82 componisten die je moet kennen is een slimme, bij vlagen humoristische liefdesverklaring aan de muzikale canon, die je enthousiast maakt om de besproken muziek te beluisteren. Boeiend en zeer leesbaar voor zowel aanstaande als al overtuigde liefhebbers van klassieke muziek.



Jan Zwart

Biografie van een gedreven organist en toonkunstenaar

Frits Zwart

Kok Boekencentrum. - 2025

ISBN 9789043543750

Jan Zwart (1877-1937) was bijna veertig jaar organist van het Strümpfher-orgel in de Hersteld Evangelisch Lutherse Kerk in Amsterdam en de eerste cantor-organist in Nederland. Hij werd bekend door zijn koraalbewerkingen. Met zijn wekelijkse radioconcerten voor de NCRV bereikte hij als hartstochtelijk pleitbezorger van het



orgel een groot publiek. Deze biografie laat zien hoe breed Zwart georiënteerd was: als koordinator, componist, initiatief van de reeks Nederlandsche Orgelmuziek en met zijn hardnekkige inzet voor de muziek van Sweelinck. Uitvoerig wordt zijn verhouding

met de Hersteld Evangelisch-Lutherse Gemeente beschreven, evenals zijn werk voor de NCRV en de worsteling om als kunstenaar zijn gezin te onderhouden. Ook zijn publicaties over historische orgels en actuele kerkmuziek komen aan bod. Door de hele biografie zijn veel unieke foto's opgenomen.

Dr. Frits Zwart (1954) is musicoloog en promoveerde in 1999 op de biografie van de dirigent Willem Mengelberg. Zwart was conservator van de muziekafdeling van het Haags Gemeentemuseum en vanaf 2002 tot 2021 directeur van het Nederlands Muziek Instituut. Hij is de tweede zoon van Dirk Jansz. Zwart en een kleinzoon van Jan Zwart.

Jazz in de schaduw

15 onderbelichte musici

Jeroen de Valk

Aspekt. - 2025

ISBN 9789464873689

Ze woonden in Nederland en beschikten over onmiskenbare kwaliteiten. Toch trokken de



geportretteerden in dit boek hier maar zelden de aandacht van de media. Soms was dat een keuze. Victor Kaihatu koos voor de luwte van de studio's en de conservatoria, waar hij een complete generatie opleidde. Marc van Wageningen emigreerde naar Amerika, waar

hij ging spelen met de helden uit zijn jeugd. Leo Janssen schoof aan bij het Metropole Orkest en ging er nooit meer weg. Er is ook aandacht voor Ack van Rooyen, die ooit in eigen land werd genegeerd, en twee schimmige periodes uit het leven van Chet Baker. De Valk verdiepte zich extra grondig in enkele emigranten onder wie Sandy Mosse. De ernstig zieke saxofonist kwam naar Nederland met uitzicht op euthanasie, maar zou er in kleine kring een reputatie opbouwen als solist en docent. Op de cover van dit boek staat Mosse eindelijk eens in de schijnwerpers. Jeroen de Valk (1958) schrijft sinds 1979 over jazz en publiceerde een serie boeken, waaronder de definitieve biografie van Chet Baker.

Dominic

Autobiografische verhalen

Dominic Seldis

Rubinstein. - 2026

ISBN 9789047635352

In Dominic neemt contrabassist, entertainer en televisiepersoonlijkheid Dominic Seldis je mee



op een onvergetelijke reis door zijn leven, vol opmerkelijke en soms hilarische anekdotes. Met zijn kenmerkende Britse humor vertelt hij over onvergetelijke ontmoetingen in liften en kleedkamers, over misverstanden op en naast het podium,

en het leven als Engelsman in Nederland. De meest geliefde Brit, bekend van diverse televisieprogramma's, het Concertgebouworkest en zijn eigen theatershows, blikt op ontwapenende en ontroerende wijze terug op wat hem gevormd heeft. Van zijn jeugd op een strenge kostschool in Manchester tot de hobbelige start van zijn carrière en zijn grote liefde voor muziek. Dominic is een boek vol zelfspot, warmte en muzikaliteit – een eerlijke en inspirerende ode aan het lef om jezelf te blijven. De verhalen zijn geschreven door Dominic en vertaald door zijn vrouw Floor.

Wings

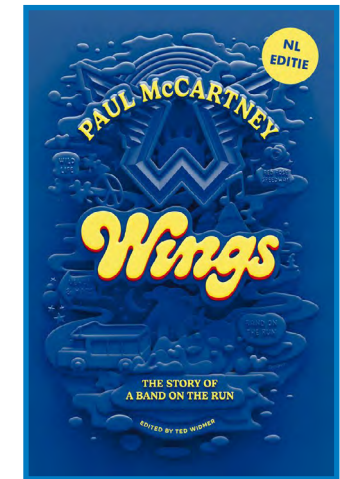
The story of a band on the run

Paul McCartney

Spectrum. - 2025

ISBN 9789004401499

Wie Paul McCartney zegt, zegt naast The Beatles natuurlijk ook Wings. In dit boek vertelt Sir Paul eindelijk zelf het ware verhaal achter de band waarmee hij bewees dat er leven is na The Beatles. In Wings neemt McCartney ons mee in de onwaarschijnlijke geschiedenis van de formatie van de band in 1971 tot aan het einde, bijna tien jaar later. Samen met vermaard muziekhistoricus Ted Widmer blikt hij terug op



het begin van het post-Beatlestijdperk en de ongekende opkomst van zijn nieuwe band. Aan de hand van negen legendarische Wings-albums brengt McCartney de avonturen van de band opnieuw tot leven: van een straatroof in Nigeria en verrassingsoptredens op universiteiten tot hun tours in een open dubbeldekker met de kinderen op de achterbank. En dat alles terwijl de band enkele van de grootste hits uit de geschiedenis maakte.

De nieuwe golf

Culturele identiteit in hedendaagse

Nederlandstalige hiphop

Aafje de Roest

Amsterdam University Press. - 2026

ISBN 9789048568789

Nederlandstalige hiphop is populairder dan ooit. Met het album New Wave bereikte het genre in 2015 definitief het grote publiek, en in 2018 waren acht van de tien meest gestreamde tracks Nederlandstalige hiphopnummers. Hiphop gaat in de kern over identiteit: over wie je bent, waar je vandaan komt,



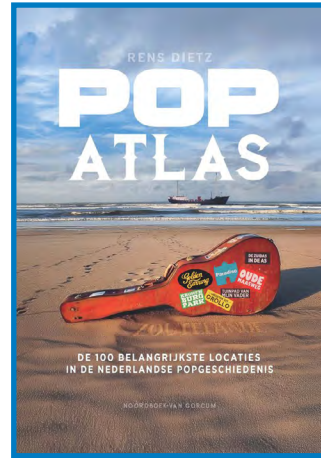
wat je daarvan meeneemt en met wie je je graag omringt. In hun tracks en videoclippen delen Nederlandse hiphopartiesten veel over zichzelf, hun omgeving en hun kijk op de wereld. Welke verhalen vertellen zij? En in welke taal, of talen? In 'De nieuwe golf'

onderzoekt letterkundige Aafje de Roest de performances van Lijpe, SMIB, Abel, Ares, Jacin Trill, Famke Louise, Latifah, Lionstorm en S10. Ze laat zien hoe deze artiesten op hun eigen manier vertellen over culturele identiteit: tegen een lokale achtergrond, verbonden met de wereld – en altijd in beweging. Popatlas

De 100 belangrijkste locaties in de Nederlandse popmuziek

Rens Dietz
Noordboek - Van Gorcum
ISBN 9789464713930

Iedereen kent het 'tuinpad van mijn vader', maar waar bevindt dat zich eigenlijk? En waar fiets- te 'de eenzame fietser'? Dit boek beschrijft de honderd belangrijkste plekken uit de Nederlandse popgeschiedenis. Waar velen Graceland of het zebrapad op Abbey Road op hun bucketlist hebben staan, vergeten ze de parels uit hun eigen land. Zo lezen we in dit boek het verhaal achter de hits Oude Maasweg en Kronenburg Park en lezen we waar bekende nummers zijn bedacht en opgenomen. Het boek voert ons onder andere langs het veilinghuis in Blokker (The Beatles). Het Grollo van C+B en het Makkum van anti-Trump-pun- kers. Met de verhalen, foto's en kaarten in dit



boek ga je vanzelf op safari langs plekken waar de muziekgeschie- denis tot leven komt. Rens Dietz is communicatie- wetenschapper en schrijft over muziekcultuur en de invloed van muziek op de maatschappij.

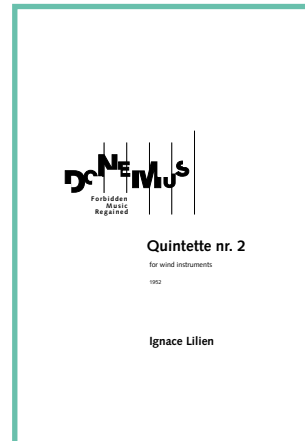
Bladmuziek



Anne Marie Roetgerink van de Lan- delijke Dienstverlening Bladmuziek selecteerde enkele titels uit

het recente aanbod die wat extra aandacht verdienen.

Quintetto nr. 2
voor vijf blazers
Ignace Lilien
Donemus

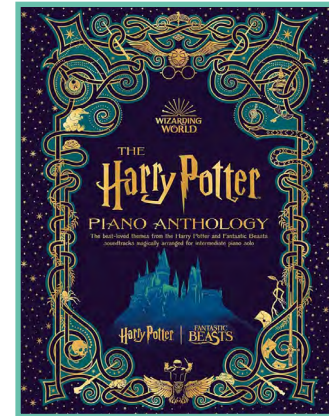


Het begint een goede traditie te worden: elk najaar 25 nieuwe uitga- ven in de reeks Forbidden music regained Feestelijk vormgegeven met live uitvoeringen en info filmpjes op een november zaterdag in het Amsterdams con- servatorium. Hulde

aan de Leo Smit stichting en partners waaronder natuurlijk Donemus, vaste uitgever van de reeks. Ignace Lilien (Polen 1897- Nederland1964) is tamelijk onbekend gebleven. Het componeren deed hij er in de avonduren namelijk bij, overdag was hij chemisch ingenieur. In die functie maakte hij in de 50-er jaren een aantal reizen naar Zuid-Amerika. De energie en vitaliteit die hij daar aantrof in volksmuziek verwerkte hij in zijn 2e blaaskwintet (fluit, klarinet, hobo, fagot, hoorn). De passie waarmee 5 muziekstudenten het die zaterdagmiddag ten gehore brachten liet blijken dat het heerlijk muziek is om samen te spelen.

The Harry Potter Piano Anthology (Piano Solo)

John Williams, Patrick Doyle, Nicholas Hooper, Alexandre Desplat, James Newton Howard
Faber & Faber
ISBN 0571542964



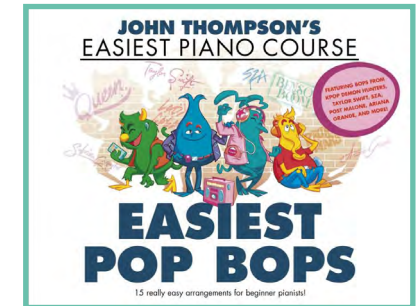
Je hoeft geen Harry Potter fan te zijn om je aangetrokken te voelen tot deze uitgave met magisch mooie omslag. Het is de kers op de taart van een verzorg- de verzameluit- gave met piano- bewerkingen van muziek uit alle

Harry Potter / Fantastic Beasts films. Uit elke film ongeveer 5 stukken (205 pagina's), in de loop der jaren gecomponeerd door achtereenvolgens John Williams, Patrick Doyle, Nicholas Hooper, Alexandre Desplat en James Newton Howard. Stuk voor stuk toppers uit de filmmuziekwereld. Wie voor de pianoarrangementen verantwoordelijk is vermeldt uitgever Faber er niet bij maar die zijn prima te spelen voor graad 2-3.

John Thompson's easiest piano course easiest pop bops

Hal Leonard
HL01872805

De pianomethode John Thompson is zoiets als pindakaas: wie is er niet groot mee geworden? Altijd voed- zaam (altijd goede didactische kwa- liteit), altijd smeug (altijd repertoir- e waar je nu weer eens zin hebt). In dit deeltje uit 2025 staan oude en nieuwe popnummers in grote no- ten, met zangtekst, vingerzettingen en vooral niets wat niet nodig is of verwarrend kan zijn. Naast oudjes als Van Morrison en Backstreet Boys veel nieuwe zoals Benson Boone, KPop demon Hunters en uit decate- gorie onverwoestbaar: Taylor Swift.



Onbewoond eiland (54) *De favoriete muziek van... Kirsten Gantzert*



Ik ben Kirsten Gantzert, teamleider van de bibliotheek van de Stichting Omroepmuziek. Wij verzorgen de bladmuziek voor het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor, met een vaste plek binnen de omroepseries Vrijdagsavondconcert en de Zaterdagmatinee.

Mijn overtuiging is dat een onbewoond eiland niet is bedoeld om je hele hebben en houwen mee naar toe te slepen en mijn muzikale smaak is zo veranderlijk dat ik al jaren geen hele albums meer afluister. Daarom geef ik voor mijn eilandlijst een mix op van nostalgie en een paar voorbeelden die nooit meer uit mijn systeem gaan. Luisteren is één ding, maar samen muziek maken vind ik by far het leukste wat er is!

Er was volop muziek in ons ouderlijk huis met een vader die klarinettist was en een moeder die vol overtuiging en zonder gene in de kerkbank meezong. Destijds schaamde ik me enorm als ik naast haar zat en nu schaam ik me voor mijn gedachten als kind. Mijn vroegste muzikale herinneringen heb ik aan het luisteren van de LP's van **Piccolo en Saxo** en aan mijn vader die met zijn sopraansax improviseerde bij de geluidloze dubbel 8-familiefilmpjes. Ook mijn eerste pianoles staat me goed bij, net als mijn bijdrage in het kinderkoor van onze kerk.

Tijdens de basisschooltijd bracht ik samen met mijn nichtje (en beste vriendinnetje) optredens

tussen de schuifdeuren voor onwillige familieleden. De muziek van **Abba** kon je lekker meezingen en was bij uitstek geschikt om dansjes te bedenken met veel overdreven armbewegingen; het moest natuurlijk wel binnen de twee vierkante meter blijven. Nog jarenlang volgde ik de nieuw uitgebrachte nummers van ABBA, alhoewel ik geen *die hard* fan was. Sommige van hun nummers vond ik echt verschrikkelijk en andere weer heel goed. Mijn favoriete album blijft mijn eerste LP in eigen bezit: *Arrival*.



Toen de film **Hair** in de bioscoop draaide was ik meteen verkocht. Het verhaal was interessant genoeg, de beelden amusant maar de muziek overweldigend. Gelukkig had mijn zus hier het album van, ik heb er heel veel naar geluisterd en -al dan niet samen met zuslief- met de plaat meegezongen.

Ooit had ik **Randy Newman's** Birmingham met het leerlingenorkest van de muziekschool gespeeld en later zag ik één van zijn CD's bij mijn oppasgezin in de collectie staan: Good Old Boys. Deze heb ik daar zo vaak opgezet dat ik hem ook zelf wilde hebben. Het werd wel de LP want CD's



waren in die tijd onbetaalbaar als scholier. Randy beschikt niet over de mooiste stem, maar het is

wel passend voor bij zijn muziek en teksten. Nog vele jaren daarna heb ik van zijn muziek genoten, tot en met de filmmuziek van The Princess and the Frog. Mama Odie rules!

Sinds ik 'op koor zit' ben ik ook altijd op zoek naar geschikte liederen via internet en Youtube. Speurend naar bruikbare versies van de gospel Precious Lord kwam ik heel veel slechte uitvoeringen tegen maar ook één zo prachtig dat ik er ademloos naar bleef luisteren én kijken. De **Aeolians of Oakwood University** brengen dit zo beheerst en ogen-schijnlijk ontspannen

(zittend op hun stoelen, in hun dagelijkse kloffie, alsof we in een doordeweekse repetitie zijn terechtgekomen) maar ook zo overtuigend en vanuit het hart gezongen. https://www.youtube.com/watch?v=GcOs5kSFqvo&list=RDGcOs5kSFqvo&start_radio=1

Als laatste het Tebe Poem van **Pavel Tsjenokov**, in de uitvoering van het St. Petersburg Chamber Choir met Vladimir Pasyukov. De zang lijkt niet van deze aarde, het moet haast wel uit de hemel komen. Onlosmakelijk verbonden met mijn persoonlijke afscheid van mijn vader, met wie ik dit in zijn laatste levensdagen heb zitten luisteren. Voor altijd in mijn hart.

https://www.youtube.com/watch?v=pI8qF-WQa4YQ&list=RDpI8qFWQa4YQ&start_radio=1

Colofon

NVMB
Landelijk platform voor muziekcollecties

Nederlandse Vereniging van Muziekbibliotheken, Muziekarchieven en Muziekdocumentatiecentra

jaargang 29, nummer 3, maart 2026
issn: 1567-116x

Kopij voor de Nieuwsbrief per e-mail naar Ria Warmerdam: ria.warmerdam500@gmail.com

Redactie
Ria Warmerdam

Logo: Willem Warmerdam

Webmaster
Eric van Balkum

nvmb website: www.nvmb.nl

Collectie



Copyright

Informatie



Innovatie

Netwerk

